

KOROŠEC

Uredništvo in upravnništvo v Velikovec.

List izhaja vsak torek in petek.

Naročnina znaša: celoletno 12 K, polletno 6 K, četrtletno 3 K.

Velikovec, 31. avgusta 1920.

Cene inseratov: enostopna petlitvrsta ali nie prostor
1 krono. Uradni razglasi po 2 K. Pri naročilu nad
10 objav popust.

Kaj ti je Avstrija, da si tak' žalostna?
Kaj mi je, nič mi ni: Celov'c mi fali!

Ali je glasovanje pri- vatna stvar?

(Z dežele)

Ali je meni vse eno, kako glasuje moj sosed, ali drugih nič ne briga, kako glasujem jaz, za Nemško Avstrijo ali za Jugoslavijo? Kako kdo živi, kaj dela, kako porablja svoje premoženje, to je v prvi vrsti njegova reč, njegova privatna stvar. Dokler ne dela drugim krivice, je prost v svojem početju. Pri glasovanju pa bo glasoval vsak ne samo zase ampak za vseh 80.000 ali kolikor nas je že v naši glasovalni coni. Kdor bo glasoval za Nemško Avstrijo, ta se bo po svoji moči prizadeval, da bi mi vsi prišli pod Nemce, v Nemško Avstrijo. Ali naj je torej meni vse eno, kako glasuje moj sosed, kako glasujejo drugi. Glasovanje tukaj ni več privatna stvar. Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, ta je naš največji sovražnik, je moj in tvoj največji škodljivec. On je hujši ko tat, razbojnik, požigalec! Če je kdo moj sovražnik, ni treba, da bi ga jaz sovražil. Moj sovražnik je vsak, ki mi dela krivico, ki mi želi hudo, ki mi stori kaj hudega ali me skuša spraviti v nesrečo.

Ali mi more kdo storiti kaj hujšega, kakor če me skuša spraviti v Nemško Avstrijo? V državo, o kateri je rekel minister dr. Bauer 7. junija 1919 v dunajskem parlamentu: „Uns bleibt fast nichts als das felsige, unfruchtbare Gebirge der Alpen und die Hauptstadt Wien“. (Nam ne ostane skoraj ničesar drugega kakor skalnate, nerodovitne alpe in glavno mesto Dunaj). V državo, ki je podedovala za rajno Avstrijo 53.280 milijonov kron dolga (štirikrat večja Jugoslavija z rodovitno, bogato zemljo pa samo 11.500 milijonov kron.) (Srbija dobi še vojno odškodnino.) V državo, v kateri pride na vsakega človeka 8.800 K državnega dolga, tako da Nemci sami pišejo: „Es ist klar, daß die 6 Millionen Deutschösterreicher unter dieser Schuldenlast zusammenbrechen müssen“. („Arbeiterzeitung“ z dne 23. julija 1919) (Jasno je, da mora teh 6 milijonov Nemško Av-

strijev omagati pod težo teh dolgov). V Jugoslaviji pride na vsako osebo 84 K državnega dolga; torej več ko desetkrat manj ko v Nemški Avstriji.

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, me hoče spraviti v državo, ki bo morala glasom člena 177 od Nemcev podpisane mirovne pogodbe 30 let in še dalje plačati škodo, ki jo je naredila v tej vojni. Glasom ravno tiste mirovne pogodbe mora Nemška Avstrija oddati Italiji, Jugoslaviji in Romuniji nad 17.000 konj, krav, goved, bikov, ovc in plemenskih svinj. Nemška Avstrija je država, ki porabi za svojo veliko armado uradnikov (400.000) vsako leto 3 milijarde 600 milijonov kron. To je več ko ima Nemška Avstrija vseh dohodkov na leto, kakor je priznal sam minister dr. Bauer.

Kdor glasuje za Avstrijo, me sili v državo, ki jo stane njena najeta vojska, njena Volkswehr, vsako leto 1 milijardo 179 milijonov kron; to je več ko je stala vsa velika armada stare Avstrije. V državo, ki mora vsako leto doplačati 3 milijarde 741 milijonov kron za živila (Verbilligung der Lebensmittel); za moko, sladkor, mast i. t. d., ki jo dobiva po neznan-sko visokih cenah iz Češke, Jugoslavije, Amerike i. t. d. in jo potem doma s skoraj 4 milijardno izgubo prodaja.

Kdor glasuje za Avstrijo, me sili v državo, ki pridelava doma žita komaj za 3 mesce na leto (za 9 mesecev pa ga mora nakupiti drugod) kjer bodo vsled tega večne rekvizicije, kjer bo kmet moral vedno „dol dajati“, kar mu bodo predpisovali in plačevali po najnižjih cenah (Minimalpreise). V Avstriji je kmet strogo kaznovan, če ne odda, kar mu predpišejo, tako da mora izgubiti vsako veselje do dela. V Avstriji kmet ni več sam gospodar nad svojo živino in nad pridelki svojega polja. Sam državni tajnik Löwenfeld-Ruß je pred meseci rekel, da je popolnoma nemogoče, da bi odpravili rekvizicije, da bi ne bilo treba več „dol dajati“. Der gesamte Getreideüberschuß ist von den Landwirten abzuliefern. Der Übernahmepreis wird nach einem Mindestpreis festgesetzt.

Kdor glasuje za Avstrijo, me sili v državo, ki pridelava doma komaj 1 kg sladkorja na leto za osebo in ni upanja, da bi ga več pridelala, ker nima za to pripravne zemlje. Jugoslavija ga pridelava že sedaj 5 kg na osebo na leto in bo vsako leto bolje, ker ima krásno zemljo za pridelovanje pese. Avstrija ima doma samo deveti del premoga, kar ga porabi, drugih osem devetin ga mora kupiti iz drugih držav. Tako piše nemški poslanec Danneberg v knjižici „Die Not in Deutschösterreich und ihre Ursachen“. In „Arbeiter-Zeitung“ z dne 12. maja 1920 piše, da potrebuje Avstrija za premog, ki ga kupi v tujini, na leto 2 milijard kron.

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, me sili v državo, kjer je že sklenjena oddaja premoženja (Vermögensabgabe). In vendar bo ta oddaja vrgla komaj toliko, da bodo pokrili deficit (primanjkljaj) enega samega leta, 10 milijard kron. Tako piše zgoraj imenovani poslanec Danneberg.

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, me sili v državo, ki ne pridelava nič tobaka in kjer je celo sol, ki je sicer precej pridelava doma, vendarle na karte, da je doma manj porabijo in je morejo več izvažati.

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, me sili v državo, kjer imajo celo na kruh davek (Brotsteuer) in kjer imajo tako visoke davke, da fabrikanti zapirajo fabrike, ker se jim delo več ne izplača in ne morejo plačevati več delavcem plač. In delavci so brez zaslužka in brez kruha. Tako je vsled previsokih davkov zaprlo letos 10. maja 6 firm svoje tovarne v Lustenau-u in delavci so lahko šli po svetu s trebuhom za kruhom. „Neuigkeits-Welt-Blatt“, z dne 8. julija 1920 piše, da je veliko tisoč krojačev s svojimi družinami v zadnjih tednih prišlo popolnoma ob kruh (gänzlich brotlos geworden). „So wie den Schneidern, geht es auch schon in anderen Gewerben“, piše isti list. (Kakor krojačem, tako se godi tudi že drugim obrtnikom). In državni tajnik dr. Mayr je govoril 18. julija 1920 o masi brezposelnih, ki bo v prihodnjih mescih bržkone se narastla (Die Masse der

Arbeitslosen, die in den nächsten Monaten wahrscheinlich wieder anwachsen dürfte.) Rekel je tudi, da morajo računati s tem, da bo v naslednjih mescih nastala vsa njihova industrija (Stillstand unserer Industrie).

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, me sili v državo, v kateri še nemški Tirolci nočejo in ne morejo več ostati. „Innsbrucker Nachrichten“ z dne 10. maja 1920 pišejo: „Möge es die ganze Welt wissen, wir Tiroler können so nicht leben und wir wollen nicht verhungern, da wir nichts verbochen haben, was eine solche Strafe rechtfertigen würde“. (Naj ve ves svet, da mi Tirolci tako ne moremo živeti in nočemo lakote umreti, ker nismo ničesar zagrešili, s čemer bi bili zaslužili tako kazni.)

V resnici rajsko mora biti življenje v Avstriji, če Tirolci pišejo, da ne zaslužijo te kazni, da bi morali gladovati in od gladi umirati v Nemški Avstriji! In oni, ki se pripravljajo, da bodo glasovali za Nemško Avstrijo, hočejo nas vse spraviti v to izvoljeno deželo!

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, hoče našemu kmetu zopet naložiti rekvizicije in ga osrečiti z oddajo premoženja. Marsikdo, ki se je ravno rešil dolga, bo zopet dobil dolg na hišo in na posestvo in bo stokal pod neznosnimi davki.

Kdor glasuje za Nemško Avstrijo, nas sili v državo, nad katero so že Nemci sami obupali. „Neues Grazer Morgenblatt“, z dne 5. marca 1920 piše: „Deutschösterreich eilt dem unaufhaltsamen Niederbruch entgegen. Der Zusammenbruch besser früher als später.“ (Avstrije se ne da rešiti poloma. Bolje prej polom ko pozneje).

Ali ni torej naš največji škodljivec in sovražnik, kdor nas skuša spraviti v Nemško Avstrijo? Kdor si želi v Nemško Avstrijo, naj gre! Bolje danes ko jutri! A kdor hoče oddati svoj glas za Avstrijo, ta nas hoče spraviti v nesrečo. On je nas vseh, vseh naših kmetov in delavcev, največji škodljivec, neprijatelj in sovražnik! Tak človek je slabši kot stekel pes.

Slovenski „Koroški dan“ v Grebinju.

Za 29. t. m. so Nemci iz cone A napovedali svoj „Kärntnertag“ v Grebinju. Ker smo tudi mi Korošci, smo sklenili iti tudi mi. Vstali smo prej ko Nemci in smo zasedli prostor okoli govorniškega odra. Potem so začeli prihajati Nemci in nemčurji. Tukaj se je pač prav pokazala razmerje med številom glasovalcev na eni in drugi strani. Dokler smo bili samo Slovenci iz velikovškega okraja severno od Drave in vsi Nemci, nas je bilo tako približno pri eni glihi samo, da je bilo na naši strani več upravičenih volilcev, na nemških pa šolskih otrok, kratkokrilih frajlic, posebno veliko pa rukzakarjev iz lačenbergarije. Ko so pa nastopili naši disciplinirani podjunski bataljoni, voz za vozom, četa za četo, tedaj so Nemci utihli. Pritisnili smo jih ob zid, v senco, solčna stran trga z govorniškim odrom je bila naša. Nemški „heul“ je v gromovitem „živijo“ popolnoma izginil.

Če je bilo to sploh zborovanje, je bil to pravi slovenski „Koroški dan“. O napovedanem „Kärntnertagu“ ni bilo ne duha ne sluha. Govornikov sicer ni bilo, mi shoda nismo napovedali; Nemci ga niso mogli imeti, ker jih je bilo premalo, pa govorili smo kakor brat do brata, roke smo si stiskali od veselje in videli smo, da nas je veliko, veliko več ko Nemcev.

Videl je pa to veličastno manifestacijo slovenstva v coni A tudi zastopnik antantne komisije.

Proti 1. uri popoldne so se množice na poziv antantnega zastopnika in slovenskega komisarja razšle. Slovenci mirno kakor dobro urejena vojska, trmastji nemčurji, ki niso vedeli, kam bi djali zausnico, ki smo jo jim Slovenci pripeljali, šele, ko je na poziv antantnega zastopnika nastopila žandarmerija. Zinaga je naša, sramota, nemčurji, pa vaša.

Oj ti pravica!

Odkar je sklenjen mir z Nemčijo in Avstrijo, je v nemških časopisih čitati dan za dnevom, da je antanta krivična in nasilna, ker je vsilila Nemcem tako strašno mirovno pogodbo. Naenkrat pa se zgleda v „Štimcal“ dr. Dworschak in piše odprto pismo antantni glasovalni komisiji v Celovcu. In glejte modrijana! Takoj so Angleži, Francozi in Italijani najznačajnejši in najpravičnejši možje na svetu. Ker jih ima za tako značajne in pravične, zahteva od njih, da naj stopijo Jugoslovanom na prste, da ne bodo postopali več tako „krivično“ z Nemci v plebiscitnem ozemlju.

Mi, ki prav dobro vidimo, da postopa naša uprava čisto nepristransko in kaznuje vsakega lumpa neglede na narodnost, prav dobro zastopimo, kaj bi Dworschak rad dosegel. Antantna komisija naj bi pripustila, da bi smeli podkupljeni nemški hujskači in agitatorji nekaznjeno strašiti, ropati, pretepiti in ubijati naši ljudi v coni A in na ta način begati naše ljudstvo, da bi iz strahu pred Nemci glasovali za obubožana Avstrijo.

Ne bomo opozarjali antantne komisije na smešnost tega nemškega prilizovanja in laskanja. Povemo samo našim ljudem, da Avstrijci ne bodo nikdar več plašili in strašili med nami, ne pred plebiscitom in ne po plebiscitu. Cona A je naša! Coni A bo sledila cona B.

Dr. Dworschaku pa svetujemo, da naj natančno prebere vse paragrafe mirovne pogodbe glede glasovanja, in čital bo tam, da so podkupovanja in grožnje nedopustne. Ker pa dr. Dworschak ni Francoz, Anglež ali Italijan, temveč le češki nemčur, ne verjamemo, da bo toliko značajan in pravičen in odposlal odprto pismo tudi celovškemu mogotcem, da naj ne delajo z grožnjami, lažmi in denarjem.

Še le potem bi smel govoriti o nepristranskem postopanju in o — pravici.

Odpokličite vojaštvo!

Nemčurji so vedno farbali naše ljudstvo, da bodo v naši coni pri glasovanju zmagali. Ne verjamemo, da bi bil kje na svetu kak tak trap, ki bi jim bil to verjel. Vsak otrok pač ve, da napenjajo Nemci vse sile, da bi rešili vsaj cono B s Celovcem. Čez našo cono so že napravili križ. Da bi pa prikrili svojo blamažo, vpijejo zdaj in pišejo, da bomo Slovenci samo zato zmagali, ker imamo tu nekaj vojaštva. Ali ni to smešno? Glasovali bomo vendar mi, ne pa vo-

jaki! In glasovanje bo tajno, tako da živ krst ne bo mogel vedeti, kdo da je glasoval za Jugoslavijo in kdo za spufano Avstrijo.

Da pa nemčurskim in nemškim lažnivcem zapremo sapo ter da bo ves svet vedel, kako gotovi smo Slovenci svoje zmage, prosimo vojaško oblast, naj takoj odpokliče vojaštvo, kolikor ga je še sedaj v naši coni. Da pa bodo mirovali tisti nemčurji, ki so se vrnili k nam samo zato, da bi tudi žrli, kradli in ropali, za to bomo že sami skrbeli!

Slovenska pest je tudi za najtrše nemčurske buče dovolj močna!

Kako je vol spreobrnil Rožana.

Ko se je odprla demarkacijska črta, je gnal nemškutarski kmet svojega pitanega vola v Celovec. Jugoslovanom namreč ni privoščil dobrega mesa in vrh tega si je mislil: prikupil se bom Nemcem in izkupil bom za vola mnogo več kakor tu. Žene torej vola znanemu mesarju, v duhu pa vidi ves čas že veseli obraz, ki ga bo mesar naredil, ko bo zagledal pitanega vola. Pa smola! Mesar je naredil grd obraz in vola niti pogledal ni. Dejal je: „Ali ne veš, da dela tu gospoda po svojem z nami in s kmetom? Jaz ga ne smem vzeti, ker bi moral plačati 10 tisoč kazni, ti ravno toliko in bi ti še vola vzeli. Ženi ga na Šumijevo „Viehverwertung“. Ko pride tja, mu pravijo: Čakaj, da pride gospod direktar. Kmet mora čakati ure in ure na gospoda direktarja. Zraven mu pa prihajajo v spomin zmiraj bolj avstrijski časi, ko se je kmetu ravno tako godilo in čedalje bolj jasno je videl, kaj je Jugoslavija in kaj Avstrija. Slednjič je vendar prilezel gospod direktar iz svoje mehke postelje in ukaže gnati vola na vago. Tam so zopet čakali na vaganje in list. Potem pa nazaj v kanclijo. Tu pa zopet čaka in čaka, preden dobi druge liste in zopet, preden dobi denar. Bil je že nevoljen, a tolažilo ga je edino to, da bo dobil cel kup denarja. Nazadnje ga vendar kličejo pri kasi. Ker je hotel imeti jugoslov. denar, mu plačajo res v tem denarju. Pa mislite si njegove oči, ko je dobil za vola le 900, reci devetsto in nekaj jugoslov. kron, to je toliko, kakor bi prodal v Jugoslaviji telička. Kmet hoče imeti in gnati vola nazaj, pa dejali so mu: „Ven se pri nas nič ne sme gnati!“ Njegov vol je rajšal v lačenbergarske trebuhe. Dotični kmet pa je poboljšal. Izprevidel je, kje se skrbi za kmeta: v Jugoslaviji ali v Nemški Avstriji. Videl je, da skrbi Avstrija le za „Viehverwertung“, za milijonarje in treburharje in sedaj pravi: vol me je naučil.

Tako, kakor je bil poučen ta kmet, so poučeni že vsi kmetje iz cone B. Tudi iz najhujših nemškutarjev so postali dobri Jugoslovani. Tako bi bili poučeni tudi vsi nemškutarji iz naše A cone, ko bi bili le za mesec dni v Nemški Avstriji. Zdaj nič ne mislijo. Ko bi začelo peti po kaščah, po kleteh in po živini, potem bi pa začeli misliti.

Iz Nemške Avstrije.

Trgovci z deklicami. O teh poročajo dunajski listi, da jih kar mrgoli. Zapeljujejo mlade, lepe deklice ter jih pregovarjajo, da gredo pod napačnim imenom v tujino, kjer jih potem spravijo v nesrečo. Pa tudi na Dunaju samem živijo zelo razuzdano. Pravijo, da je tam okoli 160.000 žensk, katere je pomanjkanje poglajalo na ulico.

Ostafrika. Znano je, da so imeli Nemci pred vojno velike kolonije v Afriki eno največjih v vzhodni Afriki. Med vojno so zgubili vse te velike pokrajine. Zavzeli so jih Angleži. Nemci morajo sedaj vandrat od tam. Iz vzhodne Afrike pišejo: „Uns geht es jetzt so, wie den Kindern Israels in Ägypten vor ihrem Auszug von dort.“ Kmalu bodo tako pisali tudi iz Slovenske Koroške.

Das Ende mit Schrecken. Bankrot je pred durmi, tako pišejo dunajski listi. Avstrijski finančni možje pravijo: Z uro v roki se lahko določi čas, kedaj pride popolni finančni polom. Dolgovi so že davno dosegli dohodke, kamen se vali navzdol zmiraj hitreje. Še to jesen — tako pravijo Nemci — se bo razbil.

Mit sehenden Augen zugrunde gehen. Iz Nemške Avstrije poročajo, da se tam pleše, muzicira, igra in zabava kakor na sejnih. Vse hoče prav lušno živeti. Država pa se nahaja pred polomom. „Kärntner Tagblatt“ z dne 21. avg. pravi: „Alle Anzeichen deuten darauf hin, daß wir mit Riesenschritten dem völligen Untergange, der Vernichtung des letzten Restes vom früheren Wohlstande nicht nur sondern auch des letzten Restes von Religiosität und christlicher Moral entgegengehen.“

49.000 vagonov žita mora Nemška Avstrija dobiti vsako leto od drugod. Pri ceni 25 K za 1 kg stane to žito 12.450.000,000 K (12 in pol milijard kron). In Nemška Avstrija stoji denarno pred polomom.

Kdo vlada v Avstriji?

V avstrijski republiki tvori kmet samo petino prebivalstva. Samo ob sebi se razume, da pri tem številčnem razmerju poljedelstvo v dunajski vladi nikoli ne bo moglo priti do svoje veljave. Ne kmet, ampak nemški socialni demokrat bo diktiral zakone. In kdo rodi nemško socialno demokracijo? Samo židje in židje. Hebrejci so se polastili socialno demokratske stranke že v njenih postopkih in v hebrejskih rokah je ostalo vodstvo do danes. Pretežna večina avstrijskega prebivalstva je delavska, socialno demokratična.

Žid bo vodil avstrijsko politiko, žid bo nalagal kmetu bremena in žid mu bo odmerjal njegove pravice. Židovski spekulant bo odjedal kmetu zaslužek, žid bo določal cene žitu in živini, in ko bo priklopela mera do vrha, bo prodal žid celo republiko onemu, ki bo največ ponudil.

Kjer leži mrhovina, tam se sbirajo hijene. Ubožna Avstrija se izseljuje v nepreglednih trumah, Izrael pa raste in se šopiri.

Samo na Dunaju je za par poslednjih let poskočilo število židovskega prebivalstva na 50.000, medtem ko se je celotno prebivalstvo zmanjšalo za 200.000 duš.

In enako v drugih mestih.

Pač ni težka odločitev: ali za židovsko Avstrijo, ali pa za krščansko Jugoslavijo.

Politični pregled.

Jadransko vprašanje. Glede Reke in Primorja sta dobili Jugoslavija in Italija od antante prosto roko, da sami rešita ta spor. Govori se zopet o svobodni državi, ki naj bi se ustanovila na spornem ozemlju in katere glavno mesto bi bila Reka. Domneva se, da se tozadevna pogajanja med Italijo in Jugoslavijo že vrše.

Romunski kralj v Beogradu. Romunski kralj namerava priti v kratkem v Beograd. Balkanske države menda nameravajo ustanoviti lastno zvezo, da varujejo skupne interese. Kralja bodo spremljali najboljši romunski državniki.

Vojska proti ruskim boljševikom. Protiboljševiški general Wrangel je osvojil rusko črnomorsko pristanišče Novorosijsk in Jekaterinoslav. Od tam misli prodirati dalje. To pot je poskusilo hoditi že več generalov, pa nobeden ni imel uspeha.

Visok obisk. Dne 27. t. m. se je peljal skozi Ljubljano francoski maršal Joffre. To je tisti, ki je Nemce tako grozovito naklestil leta 1914 na reki Marni, ko so hoteli v Pariz. Visokega gosta je pozdravil na kolodvoru zastopnik Dravske divizije.

Kedaj bo plebiscit? Iz verodostojne strani se poroča, da se bo glasovanje na Koroškem vršilo dne 10. oktobra. Čas bi že bil enkrat!

Dnevne vesti.

Na državni kmetijski šoli v Velikovcu se odpre letošnje jeseni drugi zimski tečaj s slovenskim učnim jezikom za kmetijske mladeniče. Posestniki, ki imajo za kmetijsko šolo odrasle sinove, in kmetijske podružnice, se opozarjajo na — v današnji številki — objavljeni šolski program in sprejemne pogoje.

V Celju se vrši 5. sept. 1920 kongres vseh slovenskih obrtnih zadrug. Kongres bode v Nar. domu. Na dnevnem redu so važna obrtniška vprašanja.

Glasovanje.

Razglas

prebivalcem koroškega plebiscitnega ozemlja.

Glavni stan medzavezniške plebiscitne komisije se nahaja v Dvorcu (Burg) v Celovcu.

Plebiscitna komisija je za izvršitev plebiscita celo plebiscitno ozemlje razdelila v šest okrajev (distriktov), ki jih nadzoruje Medzavezniški okrajni svet; njega člani so angleški, francoski in italijanski častniki.

V vsakem okraju se postavi za vsako občino občinski glasovalni odsek; tri člane imenuje zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v plebiscitni komisiji, tri pa zastopnik Avstrije v plebiscitni komisiji. Občinski glasovalni odseki imajo predsednika in tajnika ter sledeče glavne dolžnosti in posle:

1. sestavijo liste glasovalcev; v ta namen imajo pravico, da vpogledajo vse uradne zapiske in listine;

2. pripravijo prostore za glasovanje;

3. izdajajo za glasovanje potrebne listine.

Kdor je bil imenovan in v službi potrjen za člana občinskega glasovalnega odseka, ga more odpustiti ali nadomestiti samo plebiscitna komisija.

Okrajni sveti so plebiscitni komisiji odgovorni za podrobno organizacijo v mejah

svojega okraja, po njih se izdajajo občinskim glasovalnim odsekom odredbe plebiscitne komisije. Odgovorni so, da skrbijo za izvršitev teh odredb, dasi v istini ne izvršujejo uprave. Okrajni sveti nadzorujejo tudi upravo svojih okrajev s posebnim ozirom na to, da se mora krajevnim oblastvom onemogočiti, da bi uporabljale svoj položaj in urad v ta namen, da bi na katerikoli način vplivale na glasovalce.

Glavni stani okrajnih svetov se nahajajo:

Okraj „A“, ki ga tvorijo občine:

Poreče, Blatograd, Sv. Martin na Dholici, Kostanje (del), Vrba, Lipa (del), Vernberg (del), Logavas, Sent Jakob v Rožu, Rožek, Drava, Loče, Ledinice.

Glavni stan: Rožek za cono I, Vrba za cono II.

Okraj „B“, ki ga tvorijo občine:

Medgorje, Zrelec, Radiše, Vetrinj, Hodiše, Kotmara vas, Otok, Škofiče, Bilčoves, Zg. Vesca, Žihpolje, Borovlje, Šmarjeta, Medborovnica, Podljubelj, Bistrica, Svetna vas, Slov. Plajberk, Sele.

Glavni stan: Borovlje.

Okraj „C“, ki ga tvorijo občine:

Bela, Bistrica pri Pliberku, Blato, Dobrla vas, Galicija, Globasnica, Libeliče, Libuče, Pliberk, Rikarja vas, Skocijan, Železna Kapla, Štara vas, Zvabek.

Glavni stan: Pliberk.

Okraj „D“, ki ga tvorijo občine:

Djekše, Grabštanj, Grebinj, Labud, Sv. Peter na V., Pokrče, Pustica, Ruda, Tinje, Važenberk, Velikovec, Vovbre.

Glavni stan: Velikovec.

Okraj „E“, ki ga tvorijo občine:

Kriva Vrba, Sv. Peter, Gospa Sveta, Anabihl, Sv. Martin pri Celovcu, Sv. Rupert pri Celovcu, Trdnja vas, Dhorše, Dole, Sv. Tomaž (del), Zrelec (del), Tigerče, Otmanje, Sv. Peter pri Celovcu, Mostič.

Glavni stan: Celovec, Hotel Kaiser.

Okraj „F“, ki ga tvori mesto Celovec.

Glavni stan: Celovec, Westschule.

Vsi dopisi, ki jih hočejo prebivalci gori omenjenih krajev poslati plebiscitni komisiji, naj se vložijo pri predsedniku medzavezniškega okrajnega sveta v njih okraju, ne pa pri glavnem stanu komisije v Celovcu.

V Celovcu, dne 10. avgusta 1920.

S. Capel Peck, predsednik
(Vel. Britanija).

Charles de Chambrun (Princ) Livio Borghese
(Francija) (Italija).

Razglas.

Vsled sklepa medzavezniške plebiscitne komisije se bo po 10. septembru 1920 zahtevalo od vseh oseb, ki redno bivajo v plebiscitnem ozemlju, da nosijo pri sebi osebne izkaznice o njih identiteti. Tudi otroci od 10 let naprej jih bodo morali imeti.

Take izkaznice izgotove občinski uradi prebivalcem občine, jih pošljejo nato okrajnemu glavarstvu, ki pritisne nanje uradni pečat ter jih izroči pristojnemu okrajnemu svetu (district council). Okrajni svet tudi pritisne svoj uradni pečat ter jih pošlje občinskim uradom, da jih izroče naslovljencem. Ti morajo imeti tako izgotovljene izkaznice na vsak način do 10. septembra 1920 ter jih nositi seboj vselej in povsod.

Povdarja se izrecno:

a) da osebne izkaznice niso potni listi;
b) da osebne izkaznice morajo pečatiti okrajni sveti (District Councils), ki jih je postavila medzavezniška plebiscitna komisija;

c) da osebam, ki izpremene prebivališče iz enega glasovalnega okraja v drugega, v teku dveh dni pritisne na osebno izkaznico svoj uradni pečat okrajni svet, v čigar okraj je oseba dospela. Za „izpremeno prebivališče“ se smatra že če je kdo odsoten od doma samo tri dni;

d) da okrajni sveti, ako smatrajo koga za nevšečnega, to pripomnijo na zadnjo stran osebne izkaznice.

Glede oseb, ki hočejo potovati iz kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ali iz Avstrije v pas II. ali I. se zahteva, da dajo vidirati svoje potne liste po delegatu kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v plebiscitni komisiji,

čigar urad je v hotelu Kaiser v Celovcu, ako hočejo potovati v pas I, odnosno po avstrijskem delegatu, ki ima svoj urad v hotelu Moser v Celovcu, ako hočejo potovati v pas II. Medzavezniška plebiscitna komisija je nadalje sklenila, da se po 10. septembru 1920 ne sme razobešati ali uporabljati nikakih zastav katerekoli vrste v celovškem plebiscitnem ozemlju, izvzemši zastav, ki jih uporabljajo člani komisije. Edino mali znaki, ki jih bo kdo nosil na sebi, bodo dovoljeni.

Program

drž. kmetijske šole v Velikovcu
za zimski tečaj od 4. nov. 1920
do 30. aprila 1921.

1. Splošno.

Zavod ima namen, da izobrazi kmetijske mladeniče, ki so namenjeni za bodoče gospodarje, teoretično in praktično v kmetijstvu, v kolikor je potrebno za manjše in srednje posestnike.

Da doseže šola ta namen, je teoretičen poduk združen s praktičnim delom in z razkazovanjem v vseh panogah, s katerimi se zavod peča. V to svrhu služi obsežno šolsko gospodarstvo.

2. Sprejemni pogoji.

Za sprejem se zahteva kot najnižja starost 16 let, popolna telesna sposobnost za kmetijska dela in z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

Gojenci se sprejemajo:

a) kot plačujoči gojenci, ki plačujejo mesečno po 240 K (dvesto-štirideset kron) za hrano, stanovanje in poduk. Namesto denarja se sprejme en del plačila tudi v živilih, ki se zaračunajo po dnevni tržni ceni.

b) kot štipendisti, ki imajo na zavodu popolnoma ali napol prosta mesta.

Prošnje za sprejem je treba predložiti do 10. oktobra t. l. na vodstvo zavoda. Tem prošnjam je priložiti: krstni list ali domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo o telesni sposobnosti za kmetijska dela, spričevalo v vedenju in izjavo starišev, oziroma varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja.

Popolnoma ali deloma prosta mesta se oddajo le onim sinovom kmetijskih posestnikov Slovenske Koroške, ki ne morejo kriti stroškov šolanja, kar je treba podpreti z dokazili. Vsi učenci morajo stanovati v zavodu. Pri vstopu morajo s seboj prinesiti: 4 srajce, 3 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 6 pisanih robcev, 1 glavnik, 1 krtačo za obleko, 1 veliko in 1 malo krtačo za obuvale, 1 zimsko obleko za delavnik in 1 za praznik, 2 para obuvale; nadalje: 4 posteljne rjuhe, 2 brisači in 1 ali 2 odeje. Razentega plača vsak učenec vse za poduk potrebne knjige in zvezke, ki jih preskrbi zavod.

Pranje perila, ki mora biti zaznamovano z začetnimi črkami lastnika, oskrbi šola.

Zimski tečaj se začne s 4. novembrom t. l. in konča s koncem aprila prihodnjega leta. Za počitnice in dopuste veljajo posebna določila.

Vedenje v zavodu in izven zavoda določuje hišni in šolski red, kateremu se mora vsak učenec pokoriti.

Pred koncem tečaja se podvržejo učenci sklepnemu izpitu iz vseh strokovnih predmetov. Obiskovalcem celega tečaja se izročijo spričevala o doseženem uspehu v vseh predmetih in v spretnosti pri praktičnih delih.

Učni predmeti:

a) Splošno izobraževalni: Veronauk, učni jezik (slovenščina), zemljepis, računstvo, geometrija, zemljemerstvo in petje.

b) strokovni: poljedelstvo, živinoreja, mlekarstvo, živinozdravstvo, sadjarstvo, gozdarstvo, kmetijsko gospodarstvo in knjigovodstvo.

Vodstvo državne kmetijske šole v Velikovcu.

Razglas.

Obvezni polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične dne 1. oktobra t. l.

Za vstop v tečaj je vložiti na vodstvo podkovske šole v Ljubljani do 20. septembra t. l. prošnjo ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. ubožni list in 6. navedeno spričevalo.

Pouk v podkovski šoli je brezplačen; učenci dobivajo vedno državne podpore ter imajo prosto stanovanje v zavodu, skrbeti pa morajo sami za hrano in potrebne učne knjige.

Poleg podkovstva se poučuje ogledovanje klavne živine in mesa.

Vodstvo državne podkovske šole.

Nagrada 500 K

obljubim tistemu junaku, ki je pisal g. naduč. Sokolu grozljivo pismo proti meni, ako se do 5. sept. t. l. z glasi pri meni v Goričah šte. 22.

Kot kraljevi SHS častnik ga tem potom pozivljam na dan, na oster, a časten boj. Ako ni samo cunjja od ženske kikle, ga zovem na odkrit boj, ako pa nima toliko korajže in poštenosti v sebi, da bi se odzval temu pozivu, pa mu odkrito povem, da je podlež in nesramen zahrbtnjež, ki dela sramoto poštemu slovenskemu ljudstvu, poštemu slovenskim Korošcem.

Take kačje zalege in izrodka človeštva pač slovenska mati ni mogla roditi, to mora pač biti od hudiča ali pa od onstran demarkacijske črte.

Torej na dan, junak! Zasluzek je lahek in časten. Odkrito sovraštvo velja, zahrbtnost pa je hudičeva hčerka ali pa nemčurjeva ljubica.

Goriče, dne 20. 8. 1920.

Franc Hanžurej, kr. rezervni poročnik.

Prodajam 4 prasce, 2 mesca stare. Se oddajo takoj
Ignac Kapp, Vinče 6 p. Vetrinj.

Več pridnih, zanesljivih
delavcev
sprejme takoj proti dobri plači.
Koroška gospodarska družba Sinča vas.

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

Pivo,

najboljše črno bavarsko Porter in belo marčno v sodih in steklenicah, ter belo in črno

vino

razpošilja vsako množino A. Oset, Slovenji Gradec.

Primešaj krmi Mastin!

V smislu odloka deželne vlade za Kranjsko v Ljubljani z dne 18. julija 1899., št. 10.595, ki mi ga je mestni magistrat ljubljanski izporočil dne 28. julija 1899., št. 25.255, smejo dietetično sredstvo Mastin, redilni prašek, za prasce in za vsako živino, lekarnarji, trgovci, drogist in kramarji prosto prodajati. Mastin je kot prosti obrtni predmet oglašen. V Ljubljani, dne 3. avgusta 1900., mag. opr. št. 28.561.

Ako Mastina v lekarnah in trgovinah ne dobite, ga naročite po pošti. 5 zavojev Mastina stane K 30-50 poštne prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftol-mazilo) uniči pri ljudeh garje, lisaj, srbečico, kožne bolezni in izpuščaje; pri živini uniči garje. Lonček tega mazila velja po pošti 12 K 50 v.

Lekarnar Trnkoci
v Ljubljani (Slovenija) zraven rotovža.

Pozor! Slovenski urar. Pozor!

Naznanjam slavnemu občinstvu otvoritev svoje delavnice za popraviljanje ur vsake vrste in sistema. Potrudil se bom, da ustrezem sl. občinstvu hitro in zanesljivo, ter prošim za obisk. Avberšek Gašpar, urar, Velikovec, v Čarfovi hiši.

Manufakturno blago po znižani ceni

je dospelo iz inozemstva in se dobi pri

I. N. Šoštarič, Maribor
Gosposka ulica 5.

Proda se fino moško kolo

(Freilauf). Pnevmatika dobra. Cena nizka. Gregor Kanzl, v Molovi kajži na Hrastnici p. Ruda.

Išče se v vsaki občini oseba, ki bi prevzela zbiranje rabljenih poštnih znamk. Ker je zaslužek lahek in po marljivosti precejšen, je ta posel posebno ugoden za invalide. Ponudbe naj se pošljejo takoj na naslov: „Lahek zaslužek“, Velikovec, pošto ležeče.

Prostovoljna dražba

2 oralov (johov) njive, 1 oral travnika, 3 1/2 oral gozda v najlepši rasti in hiše krite, z opeko se bo vršila dne 8. septembra popoldne na Lipovem, hiš. šte. 14. Št. Peter pri Velikovcu.

Mariborska eskomptna banka, podružnica Velikovec

Telefon št. 7 (interurban).

Mestni trg št. 141.

Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani: 11.695.

Centrala Maribor

Podružnica Murska Sobota

sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice. Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

Vse, tudi ljubezen do domovine, pelje skozi želodec.

To gospodje v Nemški Avstriji posebno dobro vedo. V bivši Avstriji so se Nemci vedno in povsod, posebno pa za časa vojne trkali na prsa, češ: Z nami Avstrija stoji in pade, medtem ko so nas Slovane kot veleizdajnike zapirali, obešali in streljali. Toda prišel je čas hudega vojnega stradanja in videli smo iste nemško-avstrijske patrijote, kako so, praznega želodca začeli odrekati izmozgani mami Avstriji svojo sinovsko vdanost in pokorščino. A njihovi vojaki so se četa za četo predajali sovražniku in puščali v strelskih jarkih listke: Hunger tut weh, Karl Adieu!

Kaj pa ti Nemci danes delajo? Lakoto špičijo še venomer naprej. Toda samega sebe ne morejo in ne čujejo zapustiti in zanemariti, kakor so mnogojezično Avstrijo. Hočejo pa v svoje pomanjkanje in revščino potegniti še vas. Načrt, kako vas najlažje speljejo na svoj led, so si izmislili prav dober. Zahtevajo namreč od vas ljubezni do koroške domovine. Vam pa je ta ljubezen prešla v kri in meso in je torej nočete in tudi ne morete upravljati in zamenjavati kakor znajo nemško-avstrijski patrijoti svojo, ampak jo hočete le še bolj povečati in stopnjevati. Pri današnjih težavnih razmerah pa vam je to mogoče edino v mejah velike države bodočnosti, v Jugoslaviji.

Kako se godi Ziljanom?

Znano je, da je Nemška Avstrija čisto spufana. Prebivalcem cone B pa hoče to prikriti. Zato daje v to cono največ, ko je mogoče, in ker ne gre drugače, stiska druge. K dopisniku našega lista je prišel te dni mož iz Zilske doline, ki je že Nemcem prisojena, in je pravil, da tam cukra sploh ne poznajo več. Zabele ravno tako ni. Moke dobijo 1 kilo za 14 dni. Pa kaka moka je to! Bog se usmili ljudi, ki jo morajo jesti! Črno je, pomešana z mišjaki in podganjaki, zaduhla in plesniva, grenka in smrdi, da prihaja človeku slabo. Mož se je jokal, ko je to pravil in kazal moko, katere je prinesel za mušter seboj. Dali smo moko prašičem, pa še prašiči je niso marali jesti. Nemci poberejo kmetom vse žito in jim dajejo po 2 kili na mesec take moke. Zato pa prosimo Boga po 3 barti na den: Nemške Avstrije reši nas, o Gospod!

Gospodarstvo.

Čebelarji vkup!

V sredo, 8. septembra se bo vršil en odneven čebelarški tečaj v šoli v Pliberku. Začetek ob 10. uri dopoldne.

Spored: Narodno gospodarski pomen čebelarstva. Čebelna družina. Najvažnejši življenski pojavi. Pogoji za uspešno čebelarenje. Priprava in napredno čebelarstvo.

Popoldne: 1. Alberti—Žnidaršičevi panji, praktične vaje in opravila v prvem

in drugem letu. 2. Sovražniki in boleznicebel. 3. Pomen organizacije.

Ob 9 uri dopoldne občni zbor Zveze čebelarških podružnic. Vsaka podružnica naj pošlje svoje morajo imeti izkaznice od svojih podružnic, ker sicer nimajo glasovalne pravice.

Zveza čebelarških podružnic v Pliberku.

Velikovški okraj.

Vobre. Spomladi leta 1918, so se naši nemčurji zavedli, da postaja majniška deklaracija iz leta 1917 nevarno orožje v rokah Slovencev. Pa so jo pogruntale brunne nemčurske glavice. Zbralo se jih je iz vseh kotov Štajerske in Koroške par sto, vzeli so rožnivenec v roke in šli so na Dunaj romat, oh, ne romat, pred samega presvitlega cesarja Karla so šli, da v imenu „Slovencev“ protestirajo proti nameravani ustanovitvi Jugoslavije. V imenu vobrskih „Slovencev“ so šli atej Zepej Klančnik pred cesarja. Lagali so tam, da se jim kot koroškemu Slovincu ne godi nobena krivica in da hočejo še zanaprej služiti kot hlapec Nemcem. Atej Zepej so rekli tedaj, da so Slovenec, da zastopajo Slovence. Mož se ni zlagal njegov oče je bil steber Slovenstva v Vobrah, njegov stric, znani mariborski odvetnik dr. Jernej Klančnik je bil tisti, ki je postavil mariborski Narodni dom, kras mariborskega mesta in ponos mariborskih Slovencev.

In sin Zepej? Leta 1919 je bil komandant voberske ravbarbande in je kot tak nečloveško divjal proti vsemu, kar je bilo slovenskega. Nemške poveljniki, ki so se pregrešili proti mednarodnim postavam, je antanta zahtevala, da jih sama kaznuje. Ali bi ne bilo na mestu, da naša plebiscitna delegacija v Celovcu zahteva izročitev in kazen za Klančnika, ki je v največji meri kriv lanskoletnih pobejev in požigov med našim ljudstvom? Ali ne bi bilo umestno, da se ljudem, ki so lani tako divjali proti svojim sosedom, odvzame glasovalna pravica? Ali sploh ti ljudje spadajo med nas? Klančnik 1. januarja 1919 sploh ni bil doma. Ušel je par dni prej jugoslovanski pravici v Celovec. Prič je dosti.

Oglejmo si enkrat značaj tega človeka. Leta 1918 je šel zastopat na Dunaj koroške Slovence. Leta 1920, ko se je vrnil iz Nemške Avstrije, je rekel dvema uradnima osebama, ki sta prišli k njemu in sta začeli govoriti po slovensko: Mit mir müssen Sie deutsch sprechen, denn ich bin ein Deutscher. Priče so tudi tukaj na razpolago. Prepustimo našim bralcem, prepustimo pa tudi Nemcem, da sami sodijo ta kristalnočisti značaj svojega komandanta, kateremu se vse, kar nemško leze in gre, pokori in klanja. Ta „značaj“ po nemškem okusu se je pred kratkem tudi izrazil, da rajši vidi gada ko značajnega Slovence. Verjame mo! Klančnik še mimo značajnega človeka, kakor so naši zavedni slovenski Korošci, sploh šel ni. Castitamo Nemcem na tej pridobitvi. Za naše vrste ni, ker v nje sprejemamo samo čiste, neomadeževane značaje.

Vobrija.

Libeliče. Najbolj trdo bučo v naši gmajni ima Kancjanov Pepej. Ko ga je neki slovenski fant udaril po buči, je še rekel, da je bila palica preslaba. „Taka

buča je pa res ta prava za nemčurja“, so rekli ljudje.

Žel. Kapla. Pred kratkim je umrl naš mizarški mojster Sila. Bil je doma v Sežani na Primorskem. Te dni pa je umrl njegov 18 letni sin za grižo. Mami Silovi, kakor tudi bratom, naše sožalje. Bratje so bili lansko leto pri Volksvehr. Sedaj so že dolgo časa doma. Pridno delajo v svoji delavnici, kar je vse hvale vredno. Pomagajo naj ubogi materi lajšati gorje, ki jo je doletelo!

Žel. Kapla. Dne 24. t. m. se je ponesrečila mama Mentlova iz Brega. Pripeljala se je v Žel. Kaplo na obisk k svoji hčeri, kateri je umrl pred kratkim soproj, orožniški načelnik Pacher. Konj se je splašil pred vlakom, Mentlova pa je prišla pod žel. voz, ki ji je razmesaril roko. Poleg tega je zadobila še druge rane. Naši gospe Pacher odkrito sožalje.

Verna vas. Pri nas so pa sedaj čudno korajžni ljudje, ker jim vse po resnici pove njihov vodja Peter ta kunštini. Lansko leto pa, ko so prišli Jugoslovani, so ga imeli vsi polne hlače. Nekaj jih je izginilo kakor kafra čez Krko, pavri pa, ki so ostali, niso vedeli, kaj bi jim dali. Leteli so jim nasproti, kričali, da so Slovenci ter se kregali čez folksverovce. Grosov atej so bili čisto plavi. Sedaj jih je pa pregovoril ta kunštini Peter. Tudi Tornkovega ateja je spravil na svojo stran, da so šli v Pokrče k nemčurjem stat in pit s svojo — Heto. „Jetzt ist alles gewonnen“, so rekli. Kaj je „gewonnen“, tega pa niso vedeli. Če kdo ne ve, kaj mu je storiti, naj gre v Verno vas, tam mu bosta Grosov atej in Peter ta kunštini že razložila, Grosova mama s svojimi belimi dečlami bodo pa pomagali.

Libeliče. Večkrat že smo slišali o neki antantni misiji. No zdaj smo jo vsaj tudi videli, pa kako fajn smo jo še le begrisali. Zastav seveda nismo mogli razobesiti, ker jih nimamo, pač pa smo s krepkimi „živijo“ klici pozdravili dospete gospode. Tudi naši, dosedaj potuhneni nemčurčki so pokazali svojo barvo. Zbrali so se ter mogočno korakali do voza. Začeli so kričati svoj „oh“, kakor pijanc, kadar se prekucne v jamo. Proklete barabe, zakaj pa ne vpijete rajši „haj!“, saj itak vemo, da ste vi tisti izdajalci, ki bi tudi nas radi spravili v deželo lačenbergerjev, pa se seveda zdaj še nočete izdati. Zdaj, ko vidite, da ste izgubljeni, skušate nas slovenske fante dobiti na svoje limanice. Strašite nas z „einrukanjem“. Naši očetje, dedi in pradedi so morali služiti po tri leta mačehi Avstriji, zakaj bi pa mi, slovenski fantje, ne mogli služiti nekaj tednov majki Jugoslaviji. Saj vemo, da bi tudi Avstrija rada imela vojaštvo, pa mu ga antanta ne dovoli. Naj ta nemčurska druhal še tako hajla in vpije, mi se je ne bojimo in ostanemo zvesti svojemu narodu. Le smejte in veselite se zdaj, toda, kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje. Očetje in fantje le s korajžo, in zmaga je naša!

Bela. V nekem pismu je imenoval gozdar Stück našega moža — poštenjaka Tomaža Grubelnika, pd. Berbuča na Obirskem, da deluje za nemško stvar in da je nekaj špijon. Berbuč to odločno zavrača kot nesramno laž. Kako more on kot rojen Slovenec delati in glasovati

za Nemško Avstrijo? Naš Berbuč misli s svojo glavo, ne potrebuje pa nikakega mandlca, da bi ga komandiral. Ali razumete, nemčurji? (Nemcev pri nas v občini Beli ni!) Če izdajate vi svojo zemljo, ne smete misliti, da jo bo tudi Berbuč!

Grebinj. Naši nemčurji so jo pa tokrat vendar enkrat pogruntali. V nedeljo, dne 22. avg. so razobesili vsi koroške zastave. Do večera nismo vedeli, komu hočejo napraviti tak slavnosten sprejem. Okrog 6. ure pa je prikorakala ena četa jugoslovanskih vojakov. Tedaj smo šele zvedeli, da so nemčurji našim junakom na čast razobesili zastave.

Krejance. Dobro ohranjene coklje so izgubile svojega gospodarja, ker so na nekem ponočnem begu bile prepočasne, da bi mu mogle slediti. Svetovali bi vsem nemčurjem, da se že sedaj pridno vadijo v letanju, da bodo znali vsi tako dobro bežati kakor dotični gospodar, kadar bo potreba za to. V Galiciji se potem ustanovi veletrgovina cokelj, na katero cenjene bralce „Korošca“ že sedaj opozarjamo.

Rikarja vas. Dne 19. t. m. so se nemčurji tukaj strašansko blamirali. Prišli so namreč pozdravit glasovalno podkomisijo. Iz Mohlič jih je prignal mladi Križnik — pravi avstrijski feldvebel. Ker jim stoje ni ugajalo, so polegali po travi kot „kužerji“ ter čakali na priložnost, da bi zalajali svoj „heul, heul“. Ko pa se je prikazala komisija, so padli vsi v omotico ter se šele zavedli, ko jim je Rupic v Goričah zatrobil na uho: „Zakaj pa niste hrtja prišli?“ Svojo jezico so si šli hladiti potem „v paradiž“.

Šentvidsko trupo je pa vodil znani Jernejev Tin. Med temi smo videli znane „oslovega barona“ in njegovega „ordonanca“, „voleja“, Jernejovo Katro itd., torej pravo menažerijo. Da je bil pa vtis še sijajnejši, sta prinesli Kebrova Katra in Kolmanova na Veselah, vsaka po en „mrtvaški venec“. Zakaj, tega v začetku nismo vedeli. Šele pozneje smo izvedeli od zanesljive osebe, da so prišli Nemško Avstrijo pokopavat. Komisija na pogrebce seveda ni čakala, ampak je uro pred prihodom šentvidske garde odšla.

Vabna vas. Za Jugoslovansko Matico je darovalo dne 22. avg. v gostilni Laure v Vabni vasi veselo omizje 128 K.

Pokrcje. Od kar sta se zopet pojavila v naši občini prejšnja gg. učitelja Laussegger Izidor in Gusnik Ludvig, je pričel rasti nemški greben nekaterim našim potuhnjencem kakor Petru Krasnik, ki ima zopet svoj nemški „Gasthaus“, zidarju Kramer iz Liče vasi in še par drugim, katere pa za enkrat nočemo imenovati. Kakor hitro sta prišla gori imenovana učitelja med nje, se je začelo s pritožbami na vse strani, dokaz, da je bilo prej vse v redu v naši občini, ker sicer bi se bili lahko pritožili prizadeti že prej.

Menda v naši občini prej službujoča učitelja, ki sta bila po zadržanju Krasnika in Kramerja zelo priljubljena, ne vesta, da je uprava v vseh občinah cone A jugoslovanska, ker bi si bila v nasprotnem slučaju lahko prihranila obsirno prošnjo na plebiscitno komisijo.

Razumemo, kaj vleče imenovana gospoda v cono A. Skoro trikrat večja vrednost naše krone nasproti nemški, že samo to bi bilo nekaj. Kaj ne? Toda to še daleč ni konec vseh dobrot, ako bi mogla imenovana že sedaj zasesti stara svoja mesta v prijaznih Pokrcjih, kjer se vsak dan bolj jasni v glavah zapeljanih Slovencev.

Želita tudi da se čim prej odda naš lov in vrnejo odvzete lovske puške. To je imenitna ideja, ki pa se gotovo ni porodila

v vajinih glavah, ampak najbrž v oni g. hauptmana požarne brambe Krasnika. Očividno mu je dolgčas, da ne more streljati. Da, to bi bilo fletno! Zajci so se letos pri nas silno pomnožili, so debeli in bi tudi Celovcu dobro došli, kjer so se že gotovo naveličali govedine, svinjine in telečine. Toda oprostite, ako so tudi že Slovenci v tem oziru razkosni in prav nič ne štedijo pri nakupu patron; vedo pa že celo tudi, da je zajčje meso okusno in da po njem glava ne boli, ako se slučajno ni kdo pri lovu obstrelil.

Pokrcški šol. vrt ima lepo sadno drevje, pravi soci Kramer g. Izidorju iz cone B. Delaj in prosi torej, dragi Izidor, da se preseliš čim prej k nam. Poglej, kako te vabi sadje tvojega nekdanjega priljubljenega vrta, nadaljuje soci Kramer. „Brate Kramer, ali veruješ? Jaz malo, toda poskusimo!“ odgovori Izidor. Rodila se je prošnja. Pokrcjani pa se smejejo. Govori se, da se gg. Izidor in Ludvig ne počutita preveč dobro v coni B, posebno še zato ne, ker niti sama ne verujeta več na zmago.

Boroveljski okraj.

Ribnica. Tu okoli se klati bivši učitelj nemškutar Wank, mož čudnih manir. Če kdo kakšni dečli piše, ni to nič posebnega, da bi pa kdo pošteno dekle na dopisnici tituliral s tako grdimi imeni kakor svinja, rit i. t. d. kakor je to te dni storil Wank, še ni bilo slišati. Ali je ta človek od ljubosumnosti zmešan, ali pa se je naučil takih svinjskih manir v Nemški Avstriji! Neverjetno pa, vendar resnično! (Op. uredn. Od nemčurjskih barab vendar ne boste pričakovali kaj boljšega!)

Sveče. Izginil je iz Sveč g. Jože Feinig, edini duhoven na Koroškem, ki je izdal in prodal svoj narod za judeževe srebrnike, zatajil svoj materni jezik in s tem svojo staro dobro mater in se vdinjal našemu zakletemu sovražniku. Ali more najti tak človek še kedaj mir na svetu, mir pred svojo vestjo? Ali sme še enkrat v svojo lepo domovino, kjer joka za njim njegova ljubeča mamica, kjer mu je tekla zibelka? Rodna zemlja noče piti njegove krvi, ker jo je zatajil in prodal. Ne, ti izgubljeni sin, prepozno je, zagrešil si preveč, tvoj narod te ne pozna več, zaničuje te.

Kapla ob Dravi. Dne 19. avgusta so našli v stanovanju na domu nezvestno in vso v krvi M. Žerjav, pd. Mlečnico v Rutah nad Kaplo. Bila je ponoči roparsko napadena in na glavi grozno pobita. Naslednji dan je po groznih mukah umrla, ne da bi se bila še zavedla. Imenovana je bila zelo pridna in varčna gospodinja in bilo je znano, da je imela mnogo denarja. Za tega je roparjem tudi šlo, kajti bile so ulomljene vse omare in denar je bil odnešen. Storitci so gotovo folksverovci iz naše okolice, ki se klatijo brez dela okoli in tuhtajo, kako bi prišli do denarja. Ker letos ni več vojne, da bi si naropali denarja itd., pa ropajo na ta način. Zahtevamo, da se demarkacijska črta zopet zapre in da se roparske folksverovce dene pod ključ; ljudstvo je že dovolj prestrašeno! (Pustite vendar oblasti pri miru in pomagajte si sami. Zbere naj se par korajžnih fantov in mož ter naj pouči te Zuchthäuslerje, da niso v Nemški Avstriji, deželi ravbarjev in tatov, ampak na svetih slovanskih tleh!)

Iz Roža. V Celovcu vse agitira za Avstrijo. Od gospode trgovcev do „Hausknechtov“. „Fest bodite, pa z nami dr-

žite, da bomo skupaj ostali“, tako nam pravijo. Ja, Celovčani, če bomo skupaj ostali, je na vas ležeče. Če vam je res toliko na tem, da bomo skupaj ostali, boste morali glasovati kakor mi. Mi bomo prvi glasovali in bomo glasovali za Jugoslavijo. Glasujte tudi vi tako in noben vrag nas ne bo raztrgal narazen. Zadnje leto je pokazalo, da brez nas ne morete živeti. V Avstriji je danes manj prebivalcev, kakor jih je bilo na istem ozemlju pred 10 leti. Najbolj se je znižalo število prebivalcev na Dunaju in v Celovcu. Celovec je bil odrezan od nas in število prebivalstva je šlo navzdol. Celovec brez nas ne more živeti. Celovec bo moral iti za nami. Kakor gre jagnje za ovco, bo moral glasovati za Jugoslavijo. Nemci vedo, da če propadejo v A coni, propadejo tudi v B coni. Zato se trudijo, da bi nas dobili za Avstrijo. Zbrali so denarja za agitacijo, tudi trgovine so dobile tega denarja. Prišel je te dni Slovenec v Celovcu v trgovino in hotel vžigalic. Ravno pred njim so jih nekateri dobili po 4 K, njemu jih računajo 8 K. Vpraša po vzroku, pa mu povedo, da jih njemu dražje računajo, ker vedo, da je Slovenec in za Jugoslavijo. Nad njim so že obupali, da bi ga pridobili. Z jezikom in denarjem se trudijo, toda ne bodo nas omajali. Mi nismo otroci, ki bi se dali premotiti s sladkimi besedami in z agitacijskimi darovi. Doktor osla lore, mu ovsu mole, ko ga ujamejo, mu pa bič pokažejo. Taki osli mi nismo!!

Žrelec. Prejšnji nemški poštar Oremus pd. Mačkov Karl si na vse kriplje prizadeva, da bi še ujei kakšnega „gimpla“ na svoje falirane nemško avstrijske limanice, ter pri tem hujska na vse mogoče načine proti naši državi. Če pa že hujskanje ne izda več, začne pa kratkoma groziti. Tako n. pr. je pri Štamecu grozil gospodinjici: „Wenn sie für Jugoslawien stimmen werden, dann werde ich sie durchwachsen!“ Opozarjamo na to naše oblasti in antantno misijo, katera je izrecno prepovedala vsako grožnjo pri agitaciji. Oremusu, ki se je tudi ob izbruhu vojne pokazal kot pravega mačka ter alarmiral ves Žrelec zoper našega župnika, pa povemo: Mi se ne bomo zatekali k antantni misiji, ker bi to pre dolgo trajalo. Ako se ne znaš obnašati, kakor se poštenemu in odkitemu človeku spodobi, pa te bomo mi „durchwachsen“; pa zate je roke škoda, za take vrste ljudi imamo pasji bič!

Žrelec. Sojniškim nemčurjem in njihovem hauptmanu Riepanu je že zmanjkalo obljub, s katerimi so slepili ljudi, zato so jih v Celovcu naučili nov „trik“. Poslušajte, ljudje božji, ta naj-novejši „špruh“ celovškega orakelna: „Koroško, posebno pa pas A je itak že nemški, zato ne bomo Sojničani šli nič glasovat“. Aha, Riepan! Bi nas radi nalfarbali, da bi na dan glasovanja doma ostali? Vi vsi lahko doma ostanete, mi Slovenci pa bomo šli vsi glasovat in bomo na volišču povedali, da bo tukaj takrat nemško, kedar se iz Sojniške peči ne bo več videlo v Celovec, kakor se zdaj vidi! Verstanden?!

Širite povsod „Korošca“!